

Zelená infraštruktúra – objasnenie konceptu, situácia na Slovensku na lokálnej úrovni

16. októbra 2019
Bratislava

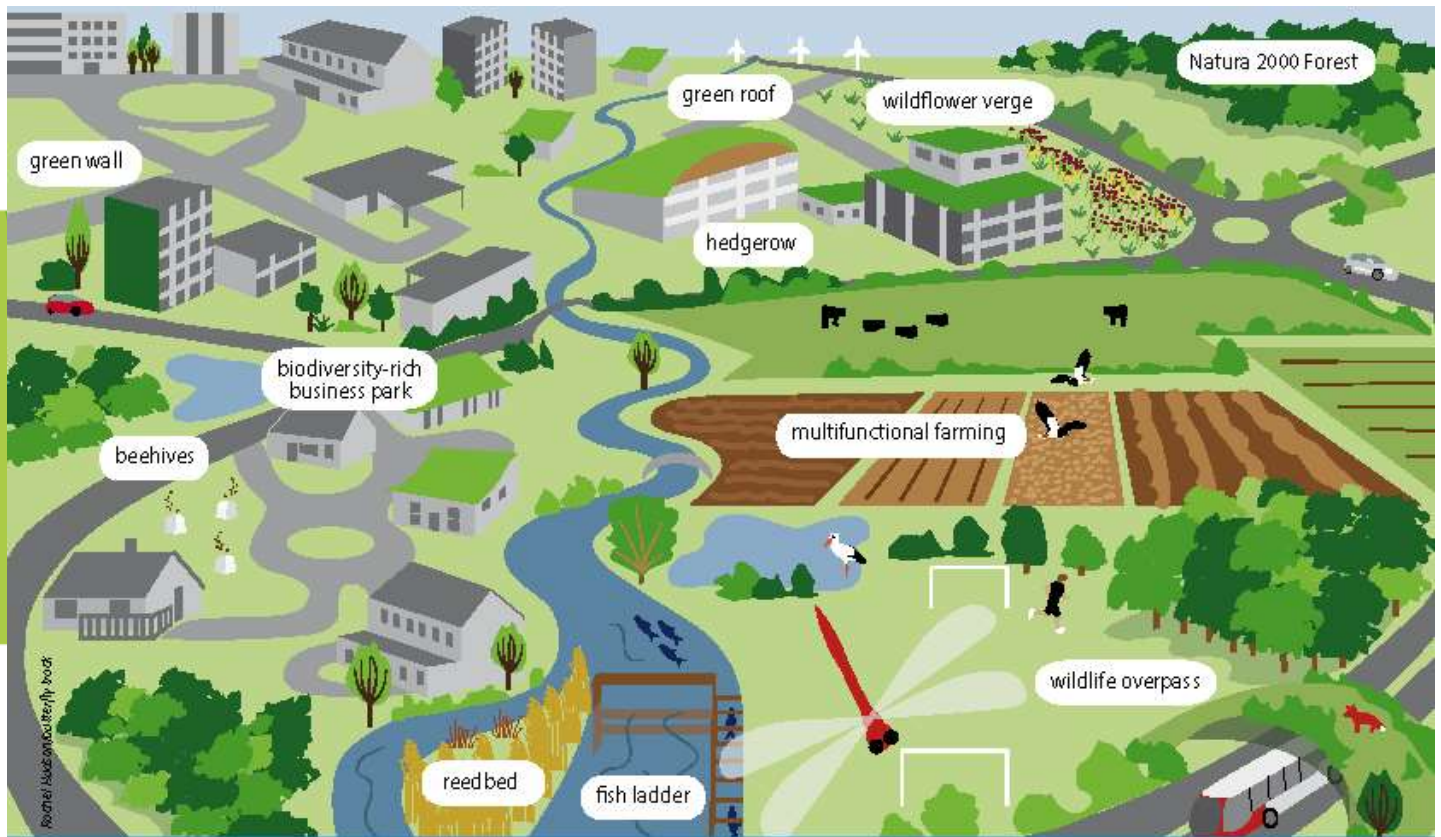

Čo je to zelená infraštruktúra

„Strategicky plánovaná sieť prírodných a poloprírodných oblastí s inými environmentálnymi vlastnosťami, ktoré sú vytvorené a riadené tak, aby poskytovali široký rozsah ekosystémových služieb. Zahŕňa zelené plochy (zeleň) alebo modré plochy, ak ide o vodné ekosystémy. Na pevnine sa zelená infraštruktúra nachádza vo vidieckych a mestských oblastiach.“

„Zelená infraštruktúra je sieť prírodných a poloprírodných prvkov, predovšetkým plôch zelene a vodných ekosystémov, ktorá je vytváraná a spravovaná tak, aby poskytovala široký rozsah ekosystémových služieb, s osobitným zreteľom na zabezpečenie biologickej rozmanitosti, ekologickej stability a priaznivého životného prostredia a prepojenie urbanizovaného prostredia s okolitou krajinou.“

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52013DC0249>

Potential components of a Green Infrastructure

Core areas of high biodiversity value which act as hubs for GI, such as protected areas like Natura 2000 sites

Core areas outside protected areas containing large healthy functioning ecosystems

Restored habitats that help reconnect or enhance existing natural areas, such as a restored reedbed or wild flower meadow

Natural features acting as wildlife corridors or stepping stones, like small watercourses, ponds, hedgerows, woodland strips

Artificial features that enhance ecosystem services or assist wildlife movement such as eco-ducts or eco-bridges, fish ladders or green roofs

Buffer zones that are managed sustainably and help improve the general ecological quality and permeability of the landscape to biodiversity, e.g. wildlife-friendly farming

Multi-functional zones where compatible land uses can join forces to create land management combinations that support multiple land uses in the same spatial area, e.g. food production and recreation

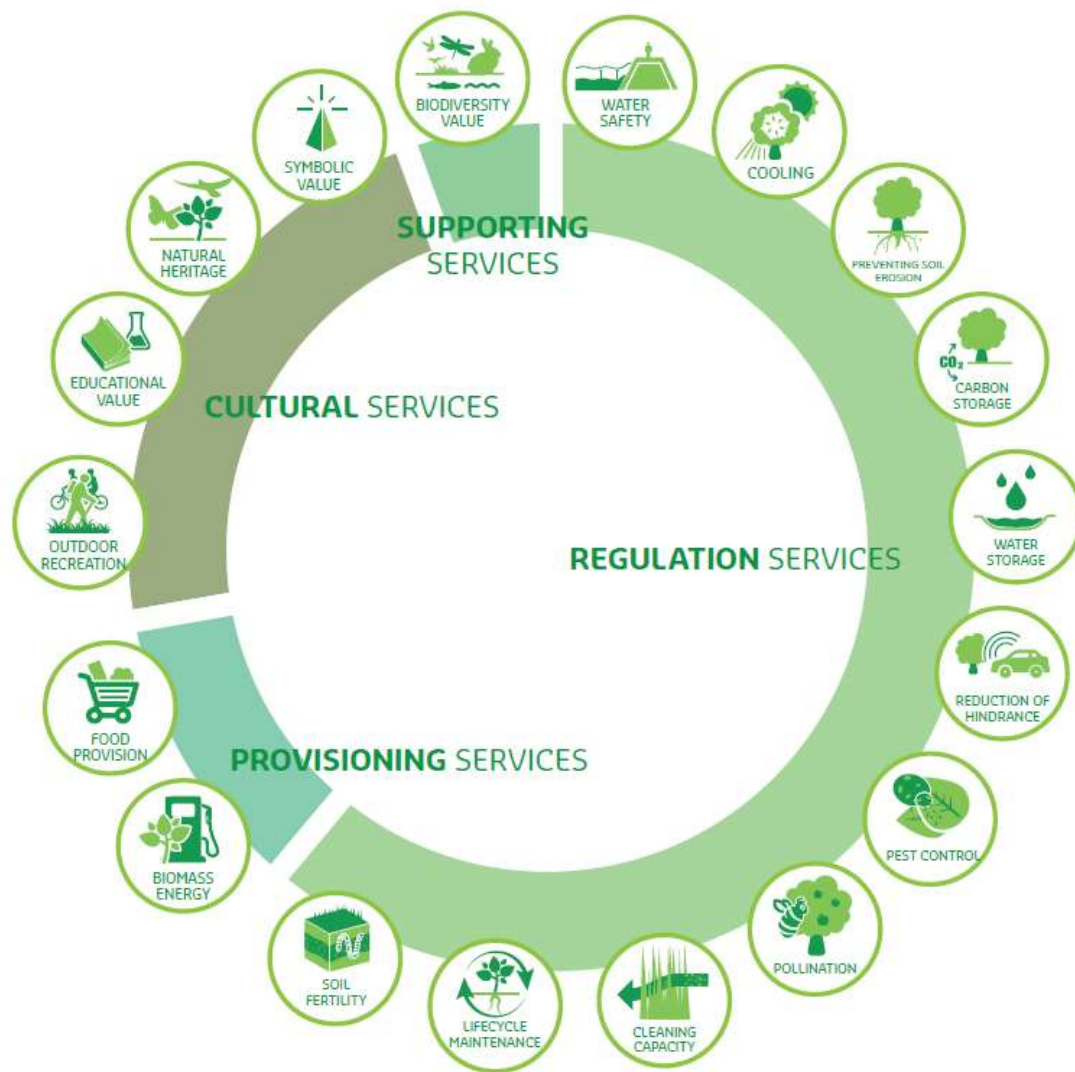
Ekosystémové služby, riešenia blízke prírode

- prínosy a úžitky, ktoré poskytujú ekosystémy, napr. voda, čistenie ovzdušia a vody, ochrana pred povodňami a suchom, opel'ovanie atď'. (MŽP SR)

„ekosystémové služby sú priame a nepriame príspevky ekosystémov k ľudskému blahobytu“ (TEEB, 2010)

Ecosystem services

Source: Atlas Natuurlijk kapitaal

NYC GREEN INFRASTRUCTURE PLAN

A SUSTAINABLE STRATEGY FOR CLEAN WATERWAYS

Michael R. Bloomberg, Mayor
Cas Holloway, Commissioner

planNYC NYC
Environmental Protection

Green Infrastructure for Climate Resiliency

Climate change is impacting urban areas in many ways, from exacerbating the urban heat island effect to elevating flood risk. Build green infrastructure to help improve community resilience.

FLOODING

By the end of the century, annual damages from flooding in the U.S. are projected to **increase by 30%**.

DROUGHT

1 out of 3 U.S. counties in the lower 48 states face higher risks of water shortages by mid-century.²

COASTAL DAMAGE

50% of Americans live in coastal counties, where water and energy infrastructure are increasingly vulnerable to higher sea levels.³

URBAN HEAT

Climate change will likely lead to **more frequent and severe** heat waves during summer months.⁴

Green Infrastructure Builds Resiliency

1 Vegetation-based green infrastructure practices can mitigate carbon pollution.

2 Build green infrastructure like rain gardens and permeable pavement to manage flooding.

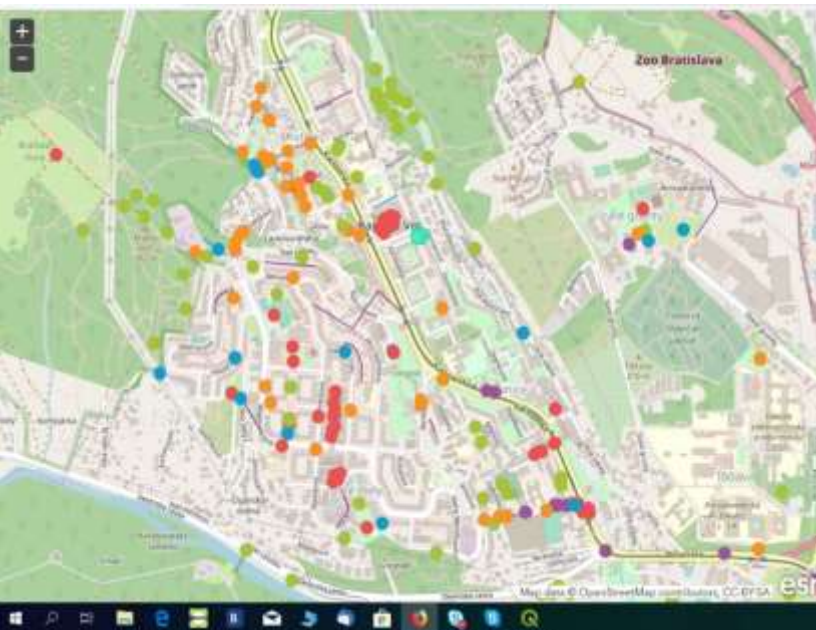
3 Reduce dependence on imported water and save money. Let water soak into the ground to recharge local groundwater supplies.

4 Keep water local. Capture runoff in cisterns and rain barrels to reduce municipal water use.

5 Plant trees and green roofs to mitigate the urban heat island effect.

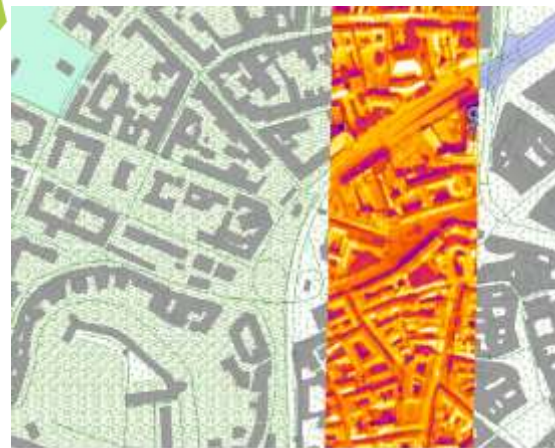
6

Zmena klímy – 1. Znižovanie emisií skleníkových plynov a príprava na zmeny – **2. cieľ – Adaptácia**

**2. Zmeny v klimatických charakteristikách – osobitne teplota a zrážky
Dopady na všetky sektory
Adaptácia za pomoci ZI**

1. Výsadba stromov – milión? Rozloha ako USA, zníženie o 25 % o 80 rokov

ZI a EU

- zabezpečiť, aby sa zelená infraštruktúra stala nielen bežnou súčasťou priestorového plánovania a územného rozvoja, ale aby sa aj v plnom rozsahu integrovala do vykonávania politik, ktorých ciele sa dajú úplne alebo čiastočne dosiahnuť prostredníctvom prírodných riešení

Hodnotiaca správa

- zavedenie transeurópskej siete pre zelenú infraštruktúru (TEN-G)

ZI a SK

jedine Nemecko, v iných krajinách sú to skôr len dielčie koncepty

ÚSES na Slovensku – celoplošné zabezpečenie ekologickej stability krajiny na Slovensku, prepojenie prírodných území a ochranu biotopov a reprezentatívnych druhov v ich prirodzenom prostredí

urbanizované prostredie, ani ľudskou činnosťou vytvorenými plochami zelene, vegetačnými strechami či stenami? USES – len časť celkového systému zelenej infraštruktúry Komplexný prístup na Slovensku teda chýba

ZI v sídlach

Alejové stromy a cestná zeleň, mestské lesy a lesné porasty, kvalitné zelené verejné priestory s funkčnou vegetáciou, ako aj ďalšie typy kvalitnej sídelnej zelene
zelené strechy a vertikálna zeleň, záhrady a ovocné sady, prvky udržateľného hospodárenia so zrážkovou vodou, mestské chránené územia vrátane lokalít Natura 2000

PERFECT
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

Green Infrastructure

Guide for
the Municipalities

PERFECT
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

PERFECT
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

Ako pripraviť akčný plán zelenej infraštruktúry so zohľadnením nových výziev

Príručka nielen pre samosprávy

Ing. Zuzana Hudeková, PhD.

www.urbanisten.nl

KLIMAKVARTER

COPENHAGEN'S FIRST CLIMATE RESILIENT NEIGHBOURHOOD

www.urbanisten.nl

Zelená infraštruktúra - príklady

Ďakujem za pozornosť

Zuzana Hudeková, PhD.

<https://www.interregeurope.eu/perfect/>
zunka.hudekova@gmail.com